

Newsletter I / 2015

„Formare profesională pentru cei ce scriu pentru teatru “

PROIECTUL SI SCOPUL SAU

Incepand cu 2013 a luat fiinta parteneriatul "TRAINING VOCATIONAL PENTRU SCRITORII", proiect ce cauta sa sprijine, dupa posibilitati, autori profesioniști din domeniul artelor performative. Acestora le lipseste adesea o educatie adevarata, pentru ca au abandonat diferitele cai de educatie pentru a scrie si a se lansa ca autori. De cele mai multe ori ajung intr-un punct mort. De aceea dorim sa le facilitam proiecte bazate pe parteneriat, ajutandu-i sa se dezvolte, sa invete in continuare si sa foloseasca toate aptitudinile pe care le-au dezvoltat ca autori in domenii diferite, nu numai in cele apropiate lor, respectiv teatrul, filmul si literatura.

Cautam modele de succes pentru formarea profesionala continua, care exista, dar nu sunt intodeauna disponibile. Acest proces de cercetare va duce la un concept care va marca varfuri ale viitoarei strategii europene pentru aceasta grupa profesionala. In cadrul unui modul „train the trainer”, participantii din toate tarile partenere vor construi conceptul.

Obiectivele proiectului

In octombrie 2013 s-a lansat un nou parteneriat: "Training vocational pentru scriitori". Acest parteneriat de invatare se axeaza pe nevoile pe care le au scriitorii profesioniști, in special cei ce scriu pentru teatru. Acestia nu au de multe ori posibilitatea de a termina studiile de specialitate, deoarece doresc sa se lanseze si sa scrie pentru

a putea trai din asta, punandu-se astfel intr-o situatie dificila. Prin urmare, este esential ca formarea si educarea pe tot parcursul carierei sa fie posibila si sa poata raspunde nevoilor pe care scriitorii le au, in scopul de a mentine acest grup implicat in procesul de invatare pe tot parcursul vietii, precum si pentru a-i motiva sa continue sa se dezvolte si sa aplice diferite abilitati cerute de profesia lor. Abilitatile bine dezvoltate vor creste nu numai sansele lor in lumea artelor si teatrului, dar si capacitatea lor de a exploata o gama larga de posibilitati profesionale disponibile pentru ei. Proiectul are scopul de a examina modele de succes – care, insa, sunt numai ocazional disponibile –, si servicii pentru formarea profesionala a autorilor. Apoi, printr-un proces de schimb reciproc, va defini repere comune pentru dezvoltarea viitoare si va face primii pasi spre realizarea acestei dezvoltari. Intr-un modul de formare a trainerilor, participantii vor discuta despre modul in care sa incurajeze autorii sa se conecteze mai bine la mediul de lucru.

Parteneri:

uniT, Graz, Austria (Coordonator)
uniT este o asociatie de cultura de la Universitatea Karl-Franz din Graz. Ramura sa principala este educarea adultilor. Conectarea pe plan national si international este foarte importanta, de aceea uniT s-a alaturat mai multor proiecte ale Grundtvig si Leonardo. Alti indicatori pentru calitatea activitatii

uniT in acest domeniu sunt nominalizarile pentru premiile de stat austriece in domeniul educarii adultilor, certificarea LQW si O-cert.

uniT detine o oferta multipla de educatie, incepand cu formarea de baza pana la cursuri in sectorul tertiar. De peste 10 ani exista laboratorul de arta, care gaseste mereu forme si modalitati artistice noi, pentru ca artistii sa poata colabora cu alte grupe sociale, pentru a putea prelucra si exprima intrebari legate de probleme sociale si politice. uniT ofera si un program de calificare pentru scriere de scenarii si le ofera artistilor posibilitatea sa se califice in continuare.

uniT cauta cai creative noi pentru a ajuta invatamantul pentru adulti, din punct de vedere metodic si didactic, fiind dedicat persoanelor de orice varsta. Gandirea si activitatea artistica sunt sursele principale de inspiratie.

Un alt scop al uniT este sa dezvolte proiecte comune cu azilanti, emigranti, oameni in varsta si someri.

uniT va introduce experienta dobandita in colaborarea cu autorii, in special in domeniile in care se pot utiliza capacitatile si cunostintele acestora.

Kadir Has Üniversitesi, Istanbul (TR)

Sectia de teatru a universitatii a fost infiintata in 2006, fiind cea mai tanara din facultatea de arta si design din Kadir Has. Ofera scolarizare pentru licenta de 4 ani in arta dramatica. Studiul cuprinde un training de baza care ii familiarizeaza pe studenti cu elementele de baza ale teatrului, iar apoi urmeaza cursuri speciale de actorie, regie, scris, management, s.a. Printre profesori se numara actori, regizori, manageri cunoscuti, dar si cercetatori din domeniul teatral. Se acorda o mare importanta si experientei de colaborare internationala, atat a studentilor, cat si a profesorilor, prin participare la programe internationale ca Erasmus,

Leonardo si altele, cat si prin organizarea de workshopuri internationale.

In functie de interesul lor, absolventii cursurilor pot gasi de lucru ca actori, dramaturgi, regizori, producatori etc.

MC.nu/RIGHTABOUTNOW

INC., Amsterdam (NL)

MC.nu este condus de Marjorie Boston si Maarten van Hinte, care au infiintat teatrul MC din Amsterdam. Din colectivul initial s-au infiintat 2 sectoare - de o parte teatrul MC, unde au loc spectacolele, iar de partea cealalta MC/RIGHTABOUTNOW INC., o firma de productie pentru teatru si proiecte teatrale.

MC.nu/RIGHTABOUTNOW INC. produce spectacole proprii, organizeaza evenimente si le ofera o platforma autorilor, regizorilor si actorilor independenti. Multi artisti cu o contributie importanta la succesul teatrului olandez au fost ajutati de aceasta initiativa. MC vede in diversitatea fondului artistic, biografic si social al artistilor o sursa esentiala de schimbari culturale si sociale.

Proiectul VT/W este condus de Anja Kraus si Katija Hieminga.

Asociatia dramAcum, Bucuresti

Noul proiect dramAcum incearca sa propuna un model de echipa de lucru: artisti cu diferite voci si perspective cu privire la aceleasi probleme lucreaza impreuna, isi confrunta in mod constant eforturile si cariera, se asista reciproc in procesul de documentare, schimba experiente dobandite in proiecte anterioare, isi respecta si incurajeaza diferentele in orice abordare estetica.

Intr-un climat social care nu incurajeaza solidaritatea (nu exista echipe de regizori, dramaturgi si actori care sa lucreze pe termen lung in echipa din cauza lipsei de suport

financiar si logistica a „independentilor“), proiectul dramAcum doreste sa dezvolte colaborarea regizorilor si autorilor, dar si sa dea posibilitatea autorilor sa-si puna in scena piesele sau sa faca cunoscute reforme teatrale si documentare actuale. Prin aceste activitati proiectul reuseste sa atraga un public nou pentru teatru, format in special din oameni tineri. Reprezentatiile au un ecou larg in societate. In activitatea dramAcum se cauta dialogul cu publicul, pentru a implica spectatorii si a-i face sa interactioneze activ.

University of Brighton, Brighton (UK). Universitatea din Brighton ofera 2 module de cursuri pentru scriere dramatica: scrierea s dramatica este o parte a licentei in "Performance and Visual Art", corelata cu studiul performativ in arta si teatru, improvizatatie, live-art, site-specific theatre si cu mute alte forme de teatru. Dar se poate opta si pentru scrierea dramatica ca parte a licentei pentru literatura si mass-media.

In acest studiu, capacitatile creative ale studentilor vor fi deosebit de solicitate si din aceasta cauza in acest sector se merge pe drumuri noi.

Incepand cu luna septembrie 2015 se infiinteaza un nou masterat pentru scriere creativa.

Profesorii sunt angajati ai universitatii, dar si practicieni ai scrisului. Universitatea are propriul teatru, ale carui spectacole sunt prezentate de obicei la festivalul de la Brighton. In partea de sud-est a Angliei exista organizatia "New Writing South", care reprezinta o retea de autori, de care apartine si universitatea.

Intalnirile partenerilor

PRIMA INTALNIRE A PARTENERILOR

In perioada 26-27 octombrie a avut loc prima intalnire a partenerilor la Gratz, in Austria. S-a facut schimb de informatii intre parteneri, in special despre situatia autorilor din tarile partenere.

uniT a prezentat modulul sau de asistenta in procesul de creatie pentru tinerii autori. Doi autori austrieci au relatat despre experienta si situatia lor.

Situatia celor care scriu pentru teatru in Turcia, Romania si Olanda

Turcia

Teatrul turc se raporteaza in principal la exemplul german si englezesc, de aceea nu este usor pentru tinerii autori sa dezvolte un stil care sa oglindeasca modul lor de viata si experienta lor. Guvernul planuieste sa inchida toate teatrele nationale.

Momentan exista posibilitatea pentru tinerii autori sa apara doar in spatii private mici, care, evident, nu pot pune la dispozitie decat foarte putini bani.

Romania

In Romania nu exista nicio forma de invatamant de lunga durata pentru autori. Exista posibilitatea de a obtine un master in „Scriere dramatica“. Autorii de teatru romani nu au un statut in societate si nici bani. Singura lor sansa este sa castige de partea lor un regizor care le va monta textul. Mai nou, multi actori au inceput sa scrie piese de teatru pe care le regizeaza si in care joaca.

Exista mai multe concursuri pentru dramaturgi, intre care unul national. O parte din piesele premiate se publica, dar mai putine sunt jucate.

Olanda

Dramaturgii nu au o situatie buna in Olanda. Aceasta se datoreaza climatului politic ostil artei, care se reflecta si in masurile de drastica criza financiara in domeniul teatral. Toate teatrele mari evita orice forme

experimentale si joaca doar Shakespeare, Cehov si Ibsen.

Si teatrele independente se feresc de orice risc, pentru ca sunt dependente de publicul platitor. Montarea autorilor necunoscuti este foarte riscanta, pentru ca acestia nu aduc un numar mare de spectatori.

Cea mai buna solutie pentru autori este sa dezvolte piese in cadrul colectivului teatral, ca parte a unui proiect specific si unic.

Personajul principal al teatrului olandez este regizorul, nu autorul. Chiar si asa, in ultimii 5-10 ani au existat productii notabile bazate pe texte „sigure“, cu succes atat la publicul olandez cat si la cel englez sau american.

Austria

DRAMA FORUM de la uniT

DRAMA FORUM este un pilon esential in activitatea uniT. Isi doreste sa aduca pe scena texte relevante. Aceasta se realizeaza pe trei cai:

- premiul pentru drama Retzhofer
- textul Forum
- ateliere de lucru

Premiul Retzhofer este un premiu pentru autori tineri, ale caror texte au fost scrise pentru spectacole, fara sa fie neaparat piese de teatru.

Particularitatea premiului consta in faptul ca autorii sunt ajutati profesional la finisarea formei finale a textului. Pentru premiu se depune un rezumat al textului. Daca esti ales de juriu, poti elabora forma finala, sub indrumare – aceasta este baza pentru decernarea premiului.

Forum Text inseamna indrumarea tinerilor autori timp de 2 ani, pentru dezvoltarea profesionala.

- 6-7 autori pot lua parte la un concurs si sunt indrumati de autori, dramaturgi sau regizori in cadrul unor workshopuri
- pentru fiecare cursant exista un mentor din aria teatrala (scriitor, dramaturg sau regizor).

- autorii participanti lucreaza cu actori, muzicieni, regizori si alti artisti, pentru transpunerea textelor lor.

- cursul este gratuit, participantii suporta cheltuielile de drum si intretinere.

In cadrul atelierelor de lucru autorii colaboreaza cu alti artisti, astfel ca scrisul lor sa poata fi vazut si comentat. Colaborarea artistilor nu trebuie sa duca neaparat la un produs final inchegat. Acest proces este prezentat si publicului, al carui feedback e important pentru dezvoltarea muncii artistilor.

uniT colaboreaza cu teatre si festivaluri si le ofera proiecte care au fost create in ateliere, pentru a fi montate.

Situatia tinerilor dramaturgi in Austria

Ferdinand Schmalz (castigatorul premiului Retzhofer 2013) si Fiston Mwanza Mulija au povestit despre experienta lor cu DRAMA FORUM. Ei au subliniat cat de important este pentru viitorii autori sa aiba un forum in care sa se discute textele lor si in acelasi timp sa intre intr-o retea in care se sprijina reciproc si in cadrul careia castiga experienta prin feedbackul acordat fiecaruia.

Amandoi au povestit despre conditiile de baza ale meseriei de autor in Austria, ceea ce a dus la compararea cu tarile partenere, mai ales in ceea ce priveste drepturile de autor, care in Austria sunt detinute de edituri, nu de agenti, ca in majoritatea celorlalte tari.

Au vorbit si despre situatia financiara a autorilor. Datorita numarului mare de burse si premii care exista in Austria, autorii o pot scoate la capat; fara acestea n-ar reusi.

Fiston Mwanza a vorbit si despre diferentele in ceea ce priveste poezia si drama, intre Austria si tara sa, Congo. Acolo nu exista deosebiri intre formele artistice, fiecare text se poate prezenta, asa este prevazut in traditia poetilor si a povestitorilor. A mai povestit si despre situatia autorului

care nu poate scrie in limba materna si dificultatile ce apar in cazul traducerilor.

Situatia tinerilor dramaturgi in Anglia

In Marea Britanie situatia autorilor este foarte diferita in functie de locatie.

In Londra, teatrele pot sprijini autorii de teatru prin workshopuri, spectacole si sejururi platite. In afara Londrei, situatia este mai putin favorabila, deoarece exista mult mai putine teatre care prezinta piese noi si suportul dat de Art Council pentru teatre mici a fost redus.

In Brighton, organizatia principala pentru sprijinirea autorilor este "New Writing South", care se ocupa de toata partea de sud-vest a Angliei. Autorii pot participa la workshopuri de teatru, film si radio conduse de instructori specializati, oferindu-se autorilor posibilitatea de a se cunoaste, de a colabora.

Incepand cu septembrie 2015, universitatea Brighton va pune la dispozitie un master in scrierea creativa, deoarece exista un numar tot mai mare de cursuri pentru scrierea pieselor de teatru, pentru film si pentru scrierea creativa in general.

Vocational Training for Writers is a LEONARDO DA VINCI Partnerships project.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.

"Training vocational pentru scriitori" este un proiect al Parteneriatul de invatare Leonardo da Vinci. Acest proiect este finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Aceasta publicație reflecta numai punctul de vedere al autorului, iar Comisia nu poate fi responsabilă pentru niciun fel de utilizare a informațiilor continute aici.